

OURO ANTIGO
DO MAR NEGRO
AO OCEANO ATLÂNTICO
AURUL ANTIC
DE LA MAREA NEAGRĂ
LA OCEANUL ATLANTIC

SITUADOS NOS DOIS EXTREMOS DA EUROPA, a Roménia e Portugal, cidadelas oriental e ocidental da latinidade europeia, celebram em 2017 cem anos de relações diplomáticas bilaterais. Os dois países não estão apenas ligados pela cultura latina comum: são igualmente territórios em que antigas civilizações se interessaram pelo ouro e a prata que o subsolo guardava. Matérias-primas de valor simbólico atraíram, desde muito cedo, a atenção da Humanidade e do seu génio criador. O ouro e a prata foram também veículos de comunicação entre civilizações e culturas e responsáveis pelo cruzamento de gostos e de modas. O seu trabalho e as suas formas são prova, por um lado, de mestria e inteligência e, por outro, de inovação tecnológica e sensibilidade artística. Ao traçar um arco sobre a Europa, o ouro e a prata da Roménia e de Portugal estabelecem uma ponte que aproxima tanto particularidades regionais e históricas, como elementos comuns da evolução da ourivesaria. A presente exposição, resultado do esforço conjugado da Embaixada da Roménia em Portugal, da Direção-Geral do Património Cultural, do Museu Nacional de História da Roménia, do Museu Nacional de Arqueologia e do Instituto Cultural Romeno em Lisboa, mostra-nos igualmente o longo e complexo caminho através do qual, das simples formas iniciais, se chega, pouco a pouco, a objetos cada vez mais elaborados e sofisticados, testemunhos da capacidade criadora do homem e da surpreendente maleabilidades destes metais. Encontramo-nos hoje perante uma experiência cultural sem precedente: ao mostrar a Portugal, à Europa e ao mundo, em Lisboa, um diálogo arqueológico e artístico proporcionado pelos tesouros milenares dos dois países, queremos precisamente sublinhar o muito que une a Roménia e Portugal, países que, neste início de século e de milénio, olham com confiança o futuro.

ERNEST OBERLÄNDER-TÄRNOVEANU
DIRETOR-GERAL
MUSEU NACIONAL DE HISTÓRIA DA ROMÉNIA

ANTÓNIO CARVALHO
DIRETOR
MUSEU NACIONAL DE ARQUEOLOGIA

SITUATE LA CELE DOUĂ EXTREME ALE EUROPEI, România și Portugalia, citadelele orientală și occidentală ale latinității europene, aniversază în 2017 centenarul relațiilor diplomatice bilaterale. Cele două țări nu sunt însă legate doar de cultura latină comună ci, sunt spații în care vechile lor civilizații au exploatat și beneficiat de aurul și argintul ce se găsea pe teritoriul lor. Materii-prime prețioase, cu valoare intrinsecă, aurul și argintul au atras dintotdeauna atenția omului și a geniului său creator. Aurul și argintul au creat un mediu propice comunicării între civilizații, un loc de întâlnire pentru cele mai variate gusturi. Prelucrarea și modelarea acestor metale prețioase implică atât pricepere tehnică, îndemânare și inteligență cât și inovație sau fior artistic. Desenând un arc peste Europa, aurul și argintul României și Portugaliei oferă o punte de comunicare și un loc de întâlnire în care se pot evidenția nu numai particularitățile geografice și istorice, dar și elementele comune ale evoluției orfevrăriei. Expoziția de față, născută prin efortul comun al Ambasadei României în Portugalia, Direcției Generale a Patrimoniului Cultural Portughez, Muzeului Național de Istorie a României, Muzeului Național de Arheologie și al Institutului Cultural Român din Lisabona ne arată drumul lung și dificil pe parcursul căruia, din formele inițiale simple s-au dezvoltat treptat structuri din ce în ce mai complexe și mai elaborate, mărturii ale capacității creatoare a omului și ale surprinzătoare versatilități a acestor metale. Ne aflăm astăzi în fața unei experiențe culturale fără precedent: purtând în Portugalia, în fața Europei și a lumii, la Lisabona, un dialog arheologic și artistic prin intermediul odoarelor milenare aparținând celor două țări, intenționăm să subliniem strânsa comuniune de valori între România și Portugalia, în acest moment în care, la început de secol și de mileniu ne uităm cu încredere spre viitor.

ERNEST OBERLÄNDER-TÄRNOVEANU
DIRECTOR-GENERAL
MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A ROMÂNIEI

ANTÓNIO CARVALHO
DIRECTOR
MUZEUL NAȚIONAL DE ARHEOLOGIE

UM OLHAR SOBRE
OS EXTREMOS
DO MUNDO ANTIGO
O PRIVIRE ASUPRA
EXTREMITĂȚILOR LUMII ANTICE

APESAR DA DISTÂNCIA QUE OS SEPARA, entre os territórios que formam hoje Portugal e a Roménia, com base no seu património material, podem-se estabelecer convergências mediadas por diferentes fenómenos arqueológicos, linguísticos e históricos. Os metais preciosos oferecem um território rico de significados. Os contextos de criação, manipulação, exibição e depósito dos artefactos de ouro e prata proporcionam-nos o contacto com uma diversidade de situações, através das quais podem ser exploradas múltiplas facetas desses fenómenos generalizados. Do grupo de peças pré-históricas, datadas do Calcolítico, Idade do Bronze e I Idade do Ferro, fazem parte exemplares que nos surpreendem pela expressiva singularidade das suas formas simples. A variedade de categorias a que pertencem, joias, elementos decorativos, recipientes e armas e as particularidades dos contextos de proveniência (povoados, espólios funerários ou tesouros) sugerem uma grande diversidade de práticas de deposição. O período dos séculos VI-IV a. C. distingue-se pela suntuosidade de alguns conjuntos em que abunda o metal precioso. Destacam-se recipientes decorados com relevos figurados, elementos de armas de aparato e, não menos importantes, elementos faustosos de arnês. O período dácio individualiza-se por uma singular abundância de prata, assinalando-se o aparecimento de braceletes de ouro, o que parece apoiar a ideia do monopólio real do ouro na Dácia pré-romana. As peças de ouro e prata do período romano têm dimensões relativamente pequenas e podem ser integradas em séries tipológicas amplas com analogias em todo o Império Romano. As descobertas circunscritas à Antiguidade Tardia e à Alta Idade Média evidenciam aspetos inéditos de circulação de técnicas e de modas. Pode-se observar como, nos séculos V-VI d. C., em toda a Europa, do Mar Negro ao Oceano Atlântico, tornam-se cada vez mais populares os acessórios e as joias decoradas com granadas montadas em cloisonné. As peças de Apahida (cidade de Cluj), com analogias também em Portugal, representam uns dos mais elaborados exemplares.

PRIN PRISMA DISTANȚEI CARE LE SEPARĂ, între memoriile materiale ale teritoriilor care formează astăzi Portugalia și România se pot stabili convergențe mediate de diferite fenomene arheologice, lingvistice sau istorice. Metalele prețioase oferă un mediu bogat în semnificații, contextele creării, manipulării, etalării și al depunerii artefactelor din aur și argint prilejuind contactul cu o întreagă diversitate de situații prin intermediul cărora pot fi explorate unele fațete ale acestor fenomene de amploare. Din grupul pieselor preistorice, din Eneolitic, Epoca Bronzului și Prima Epocă a Fierului fac parte exemplare care surprind prin expresivitatea aparte a unor forme simple. Varietatea categoriilor cărora le aparțin acestea, podoabe, vase sau arme și particularitățile contextelor din care provin, din așezări, din inventare funerare sau tezaure, sugerează o mare diversitate a practicilor de depunere. Perioada secolelor VI-IV a. Chr. se distinge prin sumptuozitatea unor ansambluri în care abundă metalul prețios. De această dată regăsim vase decorate cu reliefuri figurate, elemente de armură și, nu în ultimul rând, elemente ale unor seturi fastuoase de har-nașament. Perioada dacică se particularizează printr-o abundență aparte a argintului și apariția relativ recentă a brățărilor de aur pare să susțină ideea monopolului regal asupra aurului în Dacia preromană. Piese din aur și argint din perioada romană au dimensiuni relativ mici și pot fi încadrate în serii tipologice ample cu analogii pe tot cuprinsul Imperiului Roman. Descoperirile circumscrise Antichității Târzii și Evului Mediu Timpuriu evidențiază ipostaze inedite ale comunicării. Putem observa astfel cum, în secolele V-VI p.Chr., de-a lungul întregii Europe, de la Marea Neagră la Atlantic, devin din ce în ce mai populare accesoriile și podoabele ornamentate cu granate montate în cloisonné, piesele de Apahida, cu analogii și în Portugalia, reprezentând unele dintre cele mai elaborate exemplare.

LOCALIZAÇÃO
DOS ACHADOS
ARQUEOLÓGICOS
LOCALIZAREA DESCOPERIRILOR
ARHEOLOGICE

- 1 Vărăgi, Clujrași
- 2 Olcinia-Vărgara, Gornești, Clujrași
- 3 Păgura, Dâmbovița
- 4 Păgura, Dâmbovița
- 5 Bili, Alba
- 6 Săpoca Mare, Timiș
- 7 Săpoca Mare, Timiș
- 8 Hirina, Mehedinți
- 9 Săpoca, Botoșani
- 10 Căpârești, Prahova
- 11 Căpârești, Prahova
- 12 Perina Mare, Mehedinți
- 13, 1, 13, 2 București-Herăstrău
- 14 Săpoca, Mehedinți
- 15 Muchea, Căpârești, Săpoca, Mehedinți
- 16 Grăditea de Munte, Hunedoara
- 17 Poiana Teuș, Galați
- 18 Pădurea, Buzău
- 19, 1, 19, 2 Apahida, Cluj

Museu Nacional de Arqueologia
Praça do Império
(Mosteiro dos Jerónimos)
1400-206 Lisboa
Tel +351 213 620 000
geral@mnaarqueologia.dgpc.pt
www.museuarqueologia.pt

De terça-feira a domingo
das 10h às 18h
De marți până duminică
de la 10:00 la 18:00

FICHA TÉCNICA / FIȘA TEHNICĂ
DESIGN GRÁFICO / MACHETE GRAFICE
FBA, / Daniel Santos
FOTOGRAFIA / FOTOGRAFIE
© MNIR, photo: Marius Amarie
TRADUÇÃO / TRADUCERE
Roxana Ripeanu

OURO ANTIGO
DO MAR NEGRO AO OCEANO ATLÂNTICO
DE LA MAREA NEAGRĂ LA OCEANUL ATLANTIC

AURUL ANTIC

28.11.2017 —
29.04.2018

EXPOZIȚIE
MUSEU NAȚIONAL DE ARHEOLOGIE

DE LA MAREA NEAGRĂ LA OCEANUL ATLANTIC

BREVE CRONOLOGIA
BREVIAŢIE CRONOLOGICĂ

Calcolitic

As primeiras manifestações de ourivesaria situam-se no Calcolítico, período em que o trabalho do ouro reveste diversas formas. As peças de ouro transgridem as áreas «culturais» definidas com base nas formas da cerâmica, introduzindo-nos no domínio das práticas sociais.

6500 – 3500 a.C. / a.Chr.

Neolítico e Calcolítico
Neolítico e Eneolítico

Eneolítico

Primele manifestări ale prelucrării aurului se situează în Eneolitic, când îl instalăm deja modelat sub o diversitate de forme. Obiectele de aur transgresează anile „culturale” definite pe baza stilisticii ceramicii, introducându-ne în spaţiul practicilor sociale.

Idade do Bronze e Idade do Ferro

No início da Idade do Bronze, os objetos de ouro e prata são relativamente escassos mas, a partir da Idade do Bronze Médio, os tesouros com peças de ouro tornam-se cada vez mais frequentes. Estes sinais de riqueza atingem o apogeu no início da Idade do Ferro, diminuindo no seu final.

3500 – 1150 a.C. / a.Chr.

Idade do Bronze
Epoca bronzului

Epoca Bronzului și Prima Epocă a Fierului

În perioada timpurie a epocii bronzului, obiectele de aur și argint sunt relativ puține dar, începând cu perioada mijlocie a acestei epoci, tezaurele cu piese de aur devin tot mai frecvente. Această bogăție atinge apogeul către începutul primei epoci a fierului pentru a se diminua apoi către sfârșitul acesteia.

1150 – 450 a.C. / a.Chr.

I Idade do Ferro, Hallstatt
Prima epocă a fierului, Hallstatt

Cultura Geta Pre-clásică

Uma das características desta época é o número de descobertas em que abunda o metal precioso e em que as tipologias de peças se repetem. Uma parte dessas peças indica hábitos e práticas comuns ao espaço greco-macedônio.

Cultura Getică Preclásică

Printre particularitățile perioadei se numără și descoperirile în care abundă metalul prețios, ansambluri în mare parte contemporane unele cu altele, în care regăsim tipuri asemănătoare de piese, o parte dintre acestea indicând obiceiuri și deprinderi comune spațiului greco-macedonean.

VII – V a.C. / a.Chr.

Fundação das cidades gregas na costa do Mar Negro
Fundarea orașelor grecești de pe țărmul Mării Negre

335 a.C. / a.Chr.

Expedição de Alexandre o Grande contra os Getas do norte do Danúbio
Expediția lui Alexandru cel Mare împotriva getilor de la nord de Dunăre

300 – 292 a.C. / a.Chr.

Reino de Dromichaetes, rei dos Getas
Dominia lui Dromichaetes, regele getilor

80 – 44 a.C. / a.Chr.

Reino de Burebista
Regatul lui Burebista

Cultura Daco-Geta Clásica

A abundância de prata, presente em objetos de prestígio, entesourados, escondidos ou depositados como oferendas aos deuses, por um lado, e o surgimento de braceletes de ouro, por outro, conferem ao mundo dácio uma identidade própria.

15 d.C. / p.Chr.

Criação da província da Mésia
Crearea provinciei Moesia

85 – 89 d.C. / p.Chr.

Campanhas militares de Domiciano na Dácia
Războaiele dacice ale lui Domitianus

87 – 106 d.C. / p.Chr.

Reino de Decebal
Dominia lui Decebal

101 – 106 d.C. / p.Chr.

Campanhas militares de Trajano na Dácia
Războaiele dacice ale lui împăratul Traian

271 d.C. / p.Chr.

Aureliano ordena a retirada da Dácia
Împăratul Aurelian dispune retragerea din Dacia

Epoca Romana

As joias da época romana são geralmente de pequenas dimensões. Feitas de folhas e fios de ouro trabalhados de uma maneira requintada, são testemunho da arte romana provincial, com analogias noutras regiões do Império.

Perioada Romană

Podoabele epocii romane descoperite pe teritoriul României sunt, în general, piese de mici dimensiuni. Realizate din foițe și sârme din aur, îmbinate într-o manieră rafinată, acestea sunt mărturii ale artei romane provinciale cu analogii în spații mai largi ale Imperiului.

284 – 305 d.C. / p.Chr.

Criação da província de Scythia com capital em Tomis
Sfârșirea provinciei Scythia cu capitala la Tomis

Antiguidade Tardia e Alta Idade Média

Um intervalo de alguns séculos, em que ocasional e modestamente encontra-se metal precioso, prepara o terreno para as manifestações do século V, impressionantes tanto pela quantidade de ouro e prata, como pelo especial valor simbólico que alguns objetos conservam.

376 – 456 d.C. / p.Chr.

Ascensão e queda do poder dos Hunos
Creșterea și decăderea puterii hunilor

Antichitatea Târzie și Evul Mediu Timpuriu

Într-un interval de doar câteva secole, perioadele în care aparițiile metalului prețios sunt ocazionale și modeste încadrează manifestările seculului al V-lea, impresionante atât prin cantitatea de aur și argint cât și prin deosebita valoare simbolică ce poate fi descifrată în spatele unor obiecte.

454 – 567 d.C. / p.Chr.

Os Gépidas controlam os Cárpatos interiores
Gepizii preiau controlul zonei intracarpatică

602 d.C. / p.Chr.

Queda da fronteira do Danúbio
Căderea țărmului dunărean

1
Pendente
Vărăști, Călărași
Calcolitic, a doua jumătate do V milénio a.C, cultura Gumelnița (A2/B1)
Ouro; martelado, perfurado; P: 1,96 g; C: 2,40 cm, l: 1,40 cm.

Pandantiv
Vărăști, Călărași
Eneolitic, a doua jumătate a mileniului al V-lea a.Chr., cultura Gumelnița (A2/B1)
Aur; batere, perforare; G: 1,96 g; L: 2,40 cm, La: 1,40 cm.
MNIR INV. 9027

2
Pendente
Oltenița-Măgura Gumelnița, Călărași
Calcolitic, a doua jumătate do V milénio a.C, cultura Gumelnița (B1)
Ouro; fundido, martelado; P: 2,40 g; C: 2,40 cm, l: 1,40 cm.

Pandantiv
Oltenița-Măgura Gumelnița, Călărași
Eneolitic, a doua jumătate a mileniului al V-lea a.Chr., cultura Gumelnița (B1)
Aur; batere, repusaj; G: 2,40 g; H: 2,50 cm, La max: 4,4 cm.
MNIR INV. 9001

3
Punhal (ponta de alabarda)
Tesouro de Sarasău, Maramureș
Idade do Bronze Final, séc. XV-XIV a.C.
Ouro; fundido, martelado; P: 22,76 g; D máx: 7,965 cm.

Aplică discoidală
Tezaurul de la Sarasău, Maramureș
Perioada târzie a epocii bronzului, séc. XV-XIV a.Chr.
Aur; turnare, ciocănire; G: 22,76 g; D máx: 7,965 cm.
MNIR INV. 358466

4
Bracelete
Tesouro de Stăncăști, Mihai Eminescu, Botoșani
II Idade do Ferro, cultura geta pré-clásica, séc. IV a.C.
Ouro; repusado; P: 134,22 g; C: 48,00 cm, l: 9,80 cm.

Brățară
Tezaurul de la Hinova, Mehedinți
Prima epocă a fierului (Hallstatt A), séc. XII a.Chr.
Aur; turnare, batere, cizelare; G: 390,29 g; l: 8,60 cm, D: 8,00 cm, E: 0,20 cm.
MNIR INV. 11088

5
Vaso
Biia, Șona, Alba
Idade do Bronze Final – início do II milénio a.C.
Ouro; fundido, martelado, inciso; D máx: 9,80 cm, D boca: 8,70 cm.

Brățară
Loc de descoperire necunoscut
Prima epocă a fierului (Hallstatt A), séc. XIII-XII a.Chr.
Aur; turnare, batere, cizelare; G: 390,29 g; l: 8,60 cm, D: 8,00 cm, E: 0,20 cm.
MNIR INV. 11088

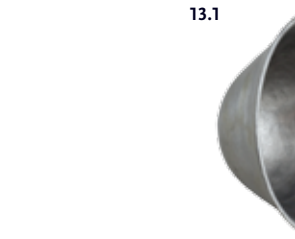
6
Bracelete
Tesouro de Sacoșu Mare, Timiș
II Idade do Ferro (Hallstatt A), séc. XII a.C.
Ouro; fundido, martelado, inciso; P: 75,31 g; D: 6,53x5,60 cm.

Brățară
Tezaurul de la Sacoșu Mare, Timiș
Prima epocă a fierului (Hallstatt A), séc. XIII-XII a.Chr.
Aur; turnare, batere, incizie; G: 75,31 g; D: 6,53x5,60 cm.
MNIR INV. P23326

7
Pendente
Tesouro de Hinova, Mehedinți
I Idade do Ferro (Hallstatt A), séc. XII a.C.
Ouro; fundido pela técnica da cera perdida, cinzelado; Peso total do colar: 205,85 g; C elemento: 2,50-3,9 cm, D elemento: 1,70-3,10 cm.

Pandantive
Tesaurul de la Hinova, Mehedinți
Prima epocă a fierului (Hallstatt A), séc. XII a.Chr.
Aur; turnate prin tehnica cerii pierdute, cizelare; G totală colier: 205,85 g; L element: 2,50-3,9 cm, D element: 1,70-3,10 cm.
MNIR INV. 150225/1-4, 150226/5-45

8
Bracelete
Tesouro de Cucuteni-Băiceni, Băiceni, Cucuteni, Iași
II Idade do Ferro, cultura geta pré-clásica, séc. IV a.C.
Ouro; martelado, repusado; P: 65,86 g; C: 13,50 cm, l: 9,80 cm.

Coif princiar
Coțofenești, Prahova
A doua epocă a fierului, cultura getică preclásică, séc. IV a.Chr.
Aur; ciocănire, repusaj; G: 65,86 g; H: 24,23 cm, D máx: 18,42 cm, D min: 13,5 cm.
MNIR INV. 11420

9
Bracelete
Tesouro de Stăncăști, Mihai Eminescu, Botoșani
II Idade do Ferro, cultura geta pré-clásica, séc. IV a.C.
Ouro; repusado; P: 134,22 g; C: 48,00 cm, l: 9,80 cm.

Aplică zoomórfică
Tezaurul de la Stăncăști, Mihai Eminescu, Botoșani
A doua epocă a fierului, cultura getică preclásică, séc. V-IV a.Chr.
Aur; repusaj; G: 134,22 g; L: 48,00 cm, La: 9,80 cm.
MNIR INV. 89575

10
Elmo principesco
Coțofenești, Prahova
II Idade do Ferro, cultura geta pré-clásica, séc. IV a.C.
Ouro; martelado, repusado; P: 65,86 g; C: 13,50 cm, l: 9,80 cm.

Aplică zoomórfică de arnés
Tesouro de Cucuteni-Băiceni, Băiceni, Cucuteni, Iași
II Idade do Ferro, cultura geta pré-clásica, séc. IV a.C.
Ouro; martelado, repusado; P: 65,86 g; C: 13,50 cm, l: 9,80 cm.
MNIR INV. 81965

11
Bracelete
Tesouro de Bucarest-Herăstrău
II Idade do Ferro, cultura daco-geta clásica, primeira metade do séc. I a.C.
Prata; martelada a frio, gravada; P: 468,73 g; D: 17,30 cm, A: 9,20 cm, E: 0,42 cm.

Cupă
Tezaurul de la București-Herăstrău
A doua epocă a fierului, cultura geto-dacică clásică, prima jumătate a sec. I a.Chr.
Argint; batere la rece și gravare; G: 468,73 g; D: 17,30 cm, H: 9,20 cm, Gr: 0,42 cm.
MNIR INV. 11144

12
Rhyton
Poroina Mare, Mehedinți
A doua epocă a fierului, cultura getică preclásică, a doua jumătate a sec. IV a.Chr.
Argint parțial aurit, repusaj; G: 278,15 g; H: 16 cm, D exterior gură: 9,60 cm, D interior gură: 8,60 cm.
MNIR INV. 11335

13
Bracelete multi-espiral
Tesouro de Muchea Cetății, Sarmizegetusa-Regia, Grădiștea de Munte, Orăștioara de Sus, Hunedoara
II Idade do Ferro, cultura dacia clásica, séc. II-I a.C.
Ouro nativo, não refinado; martelado, puncionado; gravado; P: 1196,03 g; C quando desenrolado: 251 cm, l máx aro: 2,14 cm, A: 10,6 cm, E máx aro: 0,57 cm.

Brățară polispirală
Tezaurul de pe Muchea Cetății, Sarmizegetusa-Regia, Grădiștea de Munte, Orăștioara de Sus, Hunedoara
A doua epocă a fierului, cultura dacică clásică, séc. II-I a.Chr.
Aur nativ, nerafinat; batere, poansonare, gravare; G: 1196,03 g; L desfășurată: 251 cm, La max placă: 2,14 cm, H: 10,6 cm, Gr max bară: 0,57 cm.
MNIR INV. 333075

14
Bracelete multi-espiral
Tesouro de Muchea Cetății, Sarmizegetusa-Regia, Grădiștea de Munte, Orăștioara de Sus, Hunedoara
II Idade do Ferro, cultura dacia clásica, séc. II-I a.C.
Ouro nativo, não refinado; martelado, puncionado; gravado; P: 1196,03 g; C quando desenrolado: 251 cm, l máx aro: 2,14 cm, A: 10,6 cm, E máx aro: 0,57 cm.

Brățară polispirală
Tezaurul de pe Muchea Cetății, Sarmizegetusa-Regia, Grădiștea de Munte, Orăștioara de Sus, Hunedoara
A doua epocă a fierului, cultura dacică clásică, séc. II-I a.Chr.
Aur nativ, nerafinat; batere, poansonare, gravare; G: 1196,03 g; L desfășurată: 251 cm, La max placă: 2,14 cm, H: 10,6 cm, Gr max bară: 0,57 cm.
MNIR INV. 333075

15
Bracelete multi-espiral
Tesouro de Muchea Cetății, Sarmizegetusa-Regia, Grădiștea de Munte, Orăștioara de Sus, Hunedoara
II Idade do Ferro, cultura dacia clásica, séc. II-I a.C.
Ouro nativo, não refinado; martelado, puncionado; gravado; P: 1196,03 g; C quando desenrolado: 251 cm, l máx aro: 2,14 cm, A: 10,6 cm, E máx aro: 0,57 cm.

Brățară polispirală
Tezaurul de pe Muchea Cetății, Sarmizegetusa-Regia, Grădiștea de Munte, Orăștioara de Sus, Hunedoara
A doua epocă a fierului, cultura dacică clásică, séc. II-I a.Chr.
Aur nativ, nerafinat; batere, poansonare, gravare; G: 1196,03 g; L desfășurată: 251 cm, La max placă: 2,14 cm, H: 10,6 cm, Gr max bară: 0,57 cm.
MNIR INV. 333075

16
Anel
Poiana Tecuci, Galați
Epoca romana, séc. II d.C.
Ouro; martelado, cinzelado; sardônica; excisa; P: 17,54 g; D exterior vertical: 3,20 cm, D exterior horizontal: 3,60 cm, D interior vertical: 1,94 cm, D interior horizontal: 2,50 cm, C engaste: 3,43 cm, l engaste: 2,50 cm, E: 0,42 cm, C camafeu: 3,00 cm, l camafeu: 2,15 cm.

Inel
Poiana Tecuci, Galați
Epoca romană, séc. II p.Chr.
Aur, sardonix; ciocănire, cizelare, excizare; G: 17,54 g; D exterior vertical: 3,20 cm, D exterior horizontal: 3,60 cm, D interior vertical: 1,94 cm, D interior horizontal: 2,50 cm, C engaste: 3,43 cm, l engaste: 2,50 cm, E: 0,42 cm, C camafeu: 3,00 cm, l camafeu: 2,15 cm.
MNIR INV. 333075

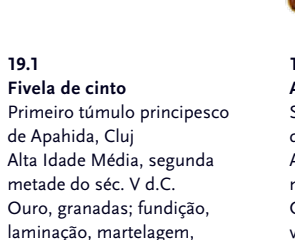

17
Lingote
Feldioara, Brașov
Império romano, séc. IV-V d.C., c. 393-408
Aur; turnare, poansonare; G: 393,21 g; L: 14,9 cm, La: 2,20 cm, Gr: 0,9 cm.
MNIR INV. P23169

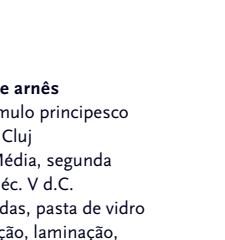
18
Pătera
Tesouro de Pietroasa, Pietroasele, Buzău
Alta Idade Média, séc. V d.C.
Ouro; fundido, repusado, cinzelado; P: 2101,76 g; D: 26 cm, A: 11,5 cm.

Pătera
Tesaurul de la Pietroasa, Pietroasele, Buzău
Evul mediu timpuriu, séc. V p.Chr.
Aur; turnare, repusaj, cizelare; G: 2101,76 g; D: 26 cm, H: 11,5 cm.
MNIR INV. 11427

19
Fivela de cinto
Primeiro túmulo principesco de Apahida, Cluj
Alta Idade Média, segunda metade do séc. V d.C.
Ouro; granadas; fundição, laminação, martelagem, compressão (ouro), lapidagem, clivagem, corte (pedras); cloisonné, cinzelagem; P: 78,41 g; A: 11,60 cm, l: 5,20 cm.

Cataramă de centură
Primul mormânt princiar de la Apahida, Cluj
Evul mediu timpuriu, a doua jumătate a sec. V p.Chr.
Aur, granate; turnare, laminare, batere, presare (aur), șlefuire, clivare, tăiere (pietre), cloisonné, cizelare; G: 187,52 g; L: 5,70 cm, La: 4,50 cm.
MNIR INV. 54581

19
Aplicação de arnés
Segundo túmulo principesco de Apahida, Cluj
Alta Idade Média, segunda metade do séc. V d.C.
Ouro; granadas, pasta de vidro verde; fundição, laminação, martelagem, compressão (ouro), lapidagem, clivagem, corte (pedras); cloisonné, cinzelagem; P: 78,41 g; A: 11,60 cm, l: 5,20 cm.

Aplică de harnașament
Al doilea mormânt princiar de la Apahida, Cluj
Evul mediu timpuriu, a doua jumătate a sec. V p.Chr.
Aur, granate; turnare, laminare, batere, presare (aur), șlefuire, clivare, tăiere (pietre), cloisonné, cizelare; G: 78,41 g; H: 11,60 cm, La: 5,20 cm.
MNIR INV. 54385